

รายงานสถานการณ์ศัตรูไม้ผล
วันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๖๕
กลุ่มพยากรณ์และเตือนการระบาดของศัตรูพืช
กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย
โทร. ๐ ๒๙๕๕ ๑๕๑๔ โทรสาร ๐ ๒๙๕๕ ๑๖๒๖

E-mail: Bio53@hotmail.com, doae_pmd@hotmail.com

สถานการณ์การระบาดของศัตรูพืชที่สำคัญ

ศัตรูไม้ผล

๑. สถานการณ์การปลูกไม้ผล

- ๑.๑ พื้นที่ปลูกทุเรียนทั้งหมด ๗๕ จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น ๘๑๔,๓๔๔.๑๐ ไร่
- ๑.๒ พื้นที่ปลูกมังคุดทั้งหมด ๗๑ จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น ๒๑๙,๐๐๔.๓๕ ไร่
- ๑.๓ พื้นที่ปลูกเงาะทั้งหมด ๗๓ จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น ๙๒,๙๔๔.๘๗ ไร่
- ๑.๔ พื้นที่ปลูกลำไยทั้งหมด ๗๗ จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น ๑,๔๖๘,๓๒๓.๕๖ ไร่

๒. สถานการณ์การระบาดของศัตรูไม้ผลที่สำคัญ

๒.๑ ศัตรูทุเรียน

๒.๑.๑ เพลี้ยไฟ พื้นที่ระบาด ๓ จังหวัด จำนวน ๕๓๕.๐๐ ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง ๓๕.๐๐ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๕๗๐.๐๐ ไร่)

๒.๑.๒ เพลี้ยไก่แจ้ทุเรียน พื้นที่ระบาด ๔ จังหวัด จำนวน ๒๗๕.๐๐ ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๑๘.๐๐ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๒๕๗.๐๐ ไร่)

๒.๑.๓ โรครากเน่าโคนเน่า พื้นที่ระบาด ๖ จังหวัด จำนวน ๑,๗๕๕.๒๐ ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง ๖๑๑.๐๕ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๒,๓๖๖.๒๕ ไร่)

๒.๒ ศัตรูมังคุด

๒.๒.๑ เพลี้ยไฟ พื้นที่ระบาด ๑ จังหวัด จำนวน ๑๑๓.๐๐ ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่

๒.๓ ศัตรูลำไย

๒.๓.๑ เพลี้ยแป้ง พื้นที่ระบาด ๒ จังหวัด จำนวน ๖๑.๒๕ ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๓.๗๕ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๕๗.๕๐ ไร่)

๒.๓.๒ โรคมุมไม้กวาด พื้นที่ระบาด ๑ จังหวัด จำนวน ๒๘๙.๐๐ ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๓.๐๐ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๒๘๖.๐๐ ไร่)

๒.๓.๓ โรคราดำ พื้นที่ระบาด ๑ จังหวัด จำนวน ๒๘๙.๐๐ ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๓.๐๐ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๓๓๘.๒๕ ไร่)

๒.๓.๔ มวนลำไย พื้นที่ระบาด ๑ จังหวัด จำนวน ๒๗.๗๕ ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๑.๗๐ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๒๖.๐๕ ไร่)

๓. การดำเนินงานในพื้นที่ระบาด

๓.๑ การควบคุมศัตรูทุเรียน

๓.๑.๑ เพลี้ยไฟ หากพบเพลี้ยไฟจำนวนมากหรือเท่ากับ ๑ ตัวต่อ ๔ ดอก หรือ ๑ ตัวต่อยอด ให้พ่นด้วยสารฆ่าแมลงที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันกำจัด เช่น อิมิดาโคลพริด ๗๐% ดับเบิ้ลยูจี อัตรา ๓ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร

หรือสารคาร์โบซิลแพน ๒๐% อีซี อัตรา ๕๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือสารฟิโพรนิล ๕% เอสซี อัตรา ๑๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร และไม่ควรมีสารชนิดใดชนิดหนึ่งติดต่อกันหลายครั้ง เพราะจะทำให้เพลี้ยไฟสามารถต้านทานสารฆ่าแมลงได้

๓.๑.๒ เพลี้ยแป้ง หากพบระบาดเพียงเล็กน้อยให้ตัดหรือเด็ดส่วนที่ถูกทำลายทิ้งนอกแปลง หากพบการระบาดบริเวณผลทุเรียนให้ใช้น้ำพ่นบริเวณที่ถูกทำลาย เพื่อให้เพลี้ยแป้งหลุดออกไป หรือใช้น้ำผสมไวท์ออยล์ อัตรา ๒๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร พ่นเพื่อกำจัด เนื่องจากเพลี้ยแป้งจะแพร่ระบาดโดยมีมดพาไป การป้องกันโดยใช้ผ้าชุบสารฆ่าแมลง เช่น มาลาไรออน (มาลาไรออน ๘๓% อีซี) อัตรา ๒๐ มิลลิลิตร หรือคาร์บาริล (เซฟวิน ๘๕% ดับบลิวพี) อัตรา ๑๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร พ่นไว้ตามกิ่งสามารถป้องกันไม่ให้มดคาบเพลี้ยแป้งเคลื่อนย้ายไปยังส่วนต่างๆ ของต้นทุเรียน หรือการพ่นสารฆ่าแมลงไปที่โคนต้นจะช่วยป้องกันมดและลดการเข้าทำลายของเพลี้ยแป้งได้

๓.๑.๓ เพลี้ยไก่อ่างทุเรียน เพลี้ยไก่อ่างทุเรียนจะทำลายเฉพาะใบอ่อนที่ยังไม่โตเต็มที่ และโดยปกติทุเรียนแตกใบอ่อนไม่พร้อมกันแม้แต่ทุเรียนในสวนเดียวกัน สำหรับต้นที่แตกใบอ่อนไม่พร้อมต้นอื่นควรพ่น สารฆ่าแมลงเฉพาะต้น จะช่วยลดการใช้สารฆ่าแมลง และเปิดโอกาสให้ศัตรูธรรมชาติได้มีบทบาทในการควบคุมเพลี้ยไก่อ่างทุเรียน หรือบังคับให้ทุเรียนแตกใบอ่อนพร้อมกัน ซึ่งอาจกระตุ้นด้วยการพ่นยูเรีย (๔๖-๐-๐) อัตรา ๒๐๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร เพื่อลดช่วงการเข้าทำลายของเพลี้ยไก่อ่างทุเรียน หากพบเพลี้ยไก่อ่างระบาดมากควรพ่นด้วยสารฆ่าแมลงที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันกำจัด ได้แก่ แลมบ์ดา-ไซฮาโลทริน ๒.๕ % อีซี อัตรา ๑๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรืออิมิดาโคลพริด ๗๐% ดับเบิ้ลยูจี อัตรา ๕ กรัม ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือไทอะมิทอกแซม ๒๕ % ดับเบิ้ลยูจี อัตรา ๘ กรัม ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือไดโนทีฟูแรน ๑๐% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา ๑๕ กรัม ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือคาร์บาริล ๘๕% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา ๑๐ กรัม ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร พ่นทุก ๗ - ๑๐ วัน ในช่วงระยะแตกใบอ่อน และไม่ควรมีสารชนิดใดชนิดหนึ่งติดต่อกันหลายครั้ง เพราะจะทำให้เพลี้ยไฟสามารถต้านทานสารฆ่าแมลงได้

๓.๑.๔ โรครากเน่าโคนเน่าทุเรียน แจ้งเตือนให้เกษตรกรเฝ้าระวังการระบาดของโรครากเน่าโคนเน่าทุเรียนในพื้นที่และหมั่นสำรวจสวนทุเรียนอย่างสม่ำเสมอ แนะนำให้เกษตรกรใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา ในการป้องกันกำจัดโรครากเน่าโคนเน่าทุเรียน ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาหว่านในพื้นที่รัศมีทรงพุ่มที่มีรากฝอยอยู่ หรือใช้รองก้นหลุมก่อนปลูก ตัดแต่งกิ่ง หรือลำต้นที่เป็นโรคไปเผาทำลายนอกแปลงปลูก พ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืชฟอสอีทิล-อะลูมิเนียม ๘๐% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา ๓๐ - ๕๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร พ่นทุก ๗ วัน ใช้สลับกับสารเมทาแลกซิล ๒๕% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา ๓๐ - ๕๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร โดยพ่นให้ทั่วทรงพุ่ม

๓.๒ การควบคุมศัตรูมัจจุ

๓.๒.๑ หมั่นสำรวจและสังเกตการเข้าทำลายของศัตรูพืช และดูแลสวนให้สะอาดอย่างสม่ำเสมอ

๓.๒.๒ หากพบการระบาดของเพลี้ยแป้ง และเพลี้ยไฟให้พ่นด้วยสารฆ่าแมลง เช่น อิมิดาโคลพริด ๗๐% ดับบลิวจี อัตรา ๓ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือสารคาร์โบซิลแพน ๒๐% อีซี อัตรา ๕๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือสารฟิโพรนิล ๕% เอสซี อัตรา ๑๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร และไม่ควรมีสารชนิดใดชนิดหนึ่งติดต่อกันหลายครั้ง เพราะจะทำให้เพลี้ยแป้ง และเพลี้ยไฟสามารถต้านทานสารฆ่าแมลงได้ และมักพบการระบาดของเพลี้ยแป้ง และเพลี้ยไฟในระยะที่มัจจุออกดอกถึงติดผลอ่อน อาจทำให้ดอกและผลอ่อนร่วง ผลที่ไม่ร่วงเมื่อมีการพัฒนาผลโตขึ้น จะเห็นรอยทำลายชัดเจน เนื่องจากผิวเปลือกมัจจุจะมีลักษณะขรุขระที่เรียกว่า ผิวซึกาก ทำให้ผลผลิตมีคุณภาพต่ำ

๓.๓ การควบคุมศัตรูลำไย

๓.๓.๑ หมั่นสำรวจและสังเกตการเข้าทำลายของศัตรูพืช และดูแลสวนให้สะอาดอย่างสม่ำเสมอ

๓.๒.๒ หากพบการระบาดของเพลี้ยแป้ง ตัดส่วนที่พ่นไปเผาทำลาย หากระบาดรุนแรงให้พ่นด้วยสารฆ่าแมลง เช่น อิมิดาโคลพริด ๗๐% ดับเบิ้ลยูจี อัตรา ๔ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ ปีโตรเลียมสเปรย์ออยล์ ๘๓.๙ % อีซี อัตรา ๘๐ มิลลิลิตร

ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่ง และควรพ่นสารติดต่อกัน ๒ ครั้ง ห่างกัน ๗ วัน ไม่ควรพ่นสารชนิดใดชนิดหนึ่ง ติดต่อกันหลายครั้ง เพราะจะทำให้เพลี้ยแป้งสามารถต้านทานสารฆ่าแมลงได้

๓.๒.๔ โรคพุ่มไม้กวาด เนื่องจากยังไม่มีสารป้องกันกำจัดเชื้อไฟโตพลาสมา การป้องกันกำจัดทำได้โดยกำจัด แมลงพาหะ ถอนวัชพืชและพืชอาศัย เพื่อลดปริมาณแมลงพาหะ รวมถึงการใช้เมล็ดพันธุ์ กิ่งพันธุ์ และอุปกรณ์ที่ปลอดเชื้อ

๓.๒.๕ โรคคราดำ พ่นน้ำเปล่าล้างคราดำ เพื่อลดปริมาณเชื้อ กำจัดวัชพืชในแปลงปลูกเพื่อลดความชื้น สะสมไม่เหมาะสมต่อการเกิดโรค และทำลายแหล่งอาศัยของแมลงปากดูดที่มาขับถ่ายน้ำหวาน เนื่องจากเชื้อราเจริญบน สารเหนียวที่แมลงปากดูด เช่น เพลี้ยแป้งขับถ่ายไว้ จึงควรพ่นสารกำจัดแมลง ได้แก่ คาร์บาริล ๘๕% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา ๕๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ อิมิดาโคลพริด ๑๐% เอสแอล อัตรา ๒๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร ใช้เศษผ้าชุบน้ำมันเครื่องถูรอบโคนต้น ป้องกันเพลี้ยแป้ง และมดไต่ขึ้นมาบนต้น

๓.๒.๖ มวนลำไย ตัดแต่งกิ่ง ไม้ให้ทรงพุ่มหนาทึบ เพื่อทำลายที่หลบซ่อนและที่พักอาศัยของตัวเต็มวัย หากพบการระบาดจับตัวอ่อน ตัวเต็มวัย และไข่มาทำลาย ใช้ศัตรูธรรมชาติ ได้แก่ แตนเบียน หรือใช้สารฆ่าแมลง ได้แก่ คาร์บาริล ๘๕% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา ๔๕ - ๖๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ แลมป์ดา-ไซฮาโลทริน ๒.๕%อีซี อัตรา ๑๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร ฉีดพ่นก่อนลำไยออกดอก

๔.การคาดการณ์ศัตรูไม้ผล ในช่วงระหว่างวันที่ ๑๗ - ๒๓ มกราคม ๒๕๖๔

ภาคเหนือ

- ลำไย ระวัง แมลงค่อมทอง ตัวงูหลาบ หนอนกินช่อดอก มวนลำไย โรคใบจุดดำ โรคพุ่มไม้กวาด และโรคคราดำ

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

- ทูเรียน ระวัง เพลี้ยไฟ ไรแดง และโรครากเน่าโคนเน่า

ภาคกลาง และภาคตะวันตก

- ทูเรียน ระวัง เพลี้ยไฟ ไรแดง ตัวงูหลาบยาวเจาะลำต้น และโรครากเน่าโคนเน่า

- ลำไย ระวัง แมลงค่อมทอง ตัวงูหลาบ หนอนคืบกินใบ หนอนกินช่อดอก หนอนเจาะกิ่ง มวนลำไย

โรคพุ่มไม้กวาด และโรคคราดำ

ภาคตะวันออก

- ทูเรียน ระวัง เพลี้ยไฟ ไรแดง ตัวงูหลาบยาวเจาะลำต้น โรคใบติด และโรครากเน่าโคนเน่า

- มังคุด ระวัง หนอนชอนใบ หนอนกินใบ ไรแดง เพลี้ยไฟ และโรคใบจุดสาหร่าย

- เงาะ ระวัง หนอนคืบกินใบ หนอนกินช่อดอก และโรคใบจุดสาหร่าย

- ลำไย ระวัง แมลงค่อมทอง ตัวงูหลาบ หนอนคืบกินใบ หนอนกินช่อดอก มวนลำไย โรคพุ่มไม้กวาด และโรคคราดำ

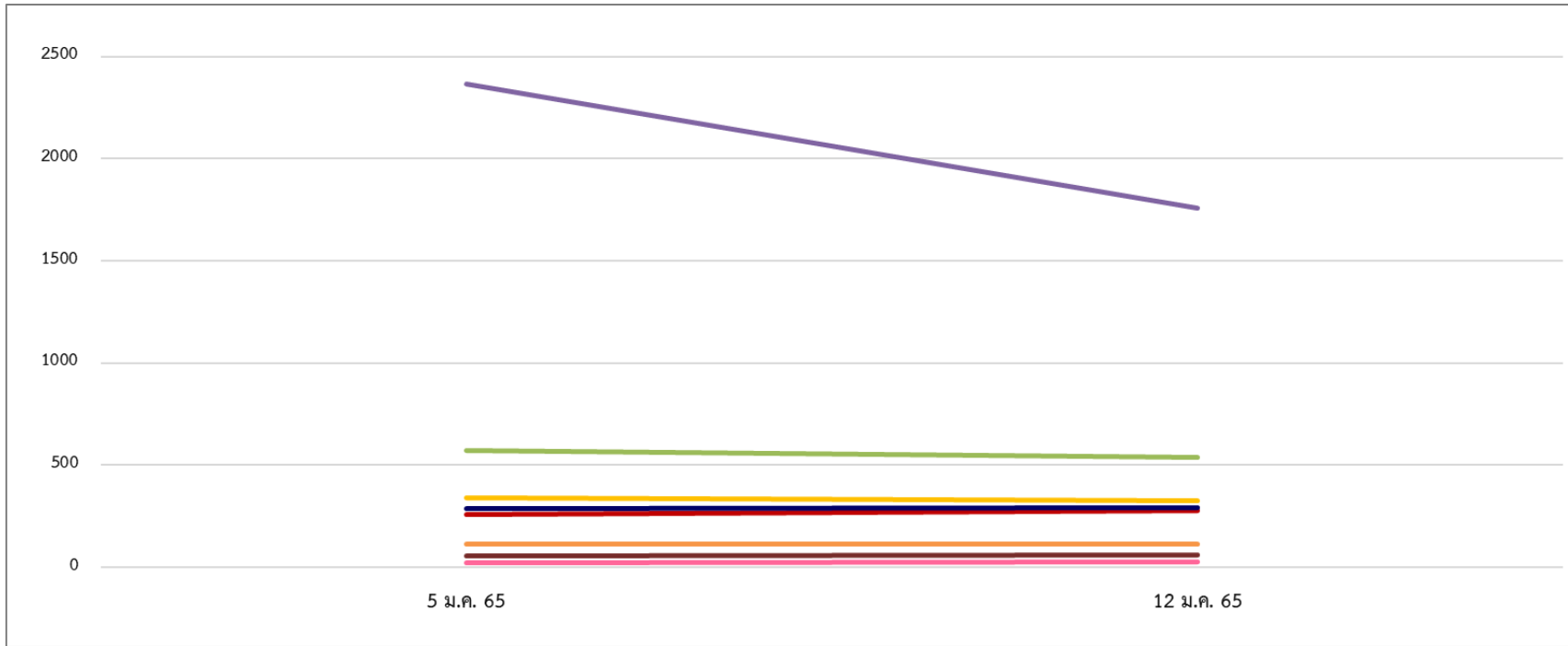
ภาคใต้

- ทูเรียน ระวัง เพลี้ยไฟ เพลี้ยไก่แจ้ทูเรียน ตัวงูหลาบยาวเจาะลำต้น โรคใบติด โรคราสีชมพู และโรครากเน่าโคนเน่า

- มังคุด ระวัง หนอนชอนใบ หนอนกินใบ และโรคใบจุดสาหร่าย

- เงาะ ระวัง หนอนคืบกินใบ หนอนร่านกินใบ และโรคใบจุดสาหร่าย

กราฟแสดงสถานการณ์การระบาดของศัตรูไม้ผล ปี ๒๕๖๕

เพลี้ยไก่แจ้ทุเรียน- ทูเรียน ๒๗๕.๐๐ ไร่

เพลี้ยไฟ - ทูเรียน ๕๓๕.๐๐ ไร่

เพลี้ยแป้ง - ทูเรียน ๐ ไร่

โรครากเน่าโคนเน่า - ทูเรียน ๑,๗๕๕.๒๐ ไร่

เพลี้ยแป้ง - มังคุด ๐ ไร่

เพลี้ยไฟ - มังคุด ๑๑๓.๐๐ ไร่

โรคราจุด - มังคุด ๐ ไร่

เพลี้ยแป้ง - ลำไย ๖๑.๒๕ ไร่

โรคราไหม้กวาด - ลำไย ๒๘๙.๐๐ ไร่

โรคราตา - ลำไย ๓๒๗.๐๐ ไร่

มวนลำไย ๒๗.๗๕ ไร่